

Stanovska organizacija UJU

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 12. maja z bratskimi društvi iz Ormoža, Ljutomera in Čakovca, v Ptuj.

Člani ptujskega učiteljskega društva so dočakali tovarišice in tovariše iz ormoškega, ljutomerskega in čakoveškega sreza na kolo-dvoru, odkoder so se podali v Društveni dom k manifestacijskemu zborovanju.

Tov. predsednik ptujskega učiteljskega društva je otvoril zborovanje s pristrnim pozdravom in dobrodošlico vsem gostom. Med temi so bili predsedniki bratskih društev, nadzornika gg. Karbaš in Gorup ter učiteljski veterani tov. Porekar, Kosi in Rajšp; tov. Ciril Hočevar iz Prekmurja ter tajnik poverjenstva UJU tov. Kobal.

Predsedstvo zbora je vodil tov. Rosina iz Ormoža.

1. Situacijsko poročilo. Ptujskega učiteljskega društva je 135 članov. Na zborovanju navzočih je bilo 94 učnih oseb. Neveljanjenih v srežu je 13 učiteljev.

Podrobno situacijsko poročilo je podal tajnik poverjenstva UJU tov. Kobal.

Poročilo je podal po točkah: Pravne in socialne razmere; stanje organizacije; organizacija tiska; finančno stanje poverjenstva; gospodarske ustanove; naši domovi; Slovenska šolska Matica; knjižnice; osebne zadeve; pravila UJU; načrt šolskega zakona; samoizobrazba učiteljskega; reforma šole; šolsko upravni odsek; odsek za Mladinsko Matico.

Pri debati se je prečitala resolucija, katero je ponatisnil »Učit. Tovariš« z dne 18. maja in se je soglasno sprejela.

Debaterji so govorili o članarini za centralo, o Učit. domovih, o poverjenstvih in oblastnih društvih, o proračunu centrale.

Reforma šole. Po zaključni besedi referenta se je prešlo k referatu tov. Jele Prešern: Pojasnila o deklinskih krožkih in nadaljevalnih šolah.

Tovarišica je razdelila snov tako, da je povedala, kaj naj uči učiteljica o tem predmetu v šoli, kaj izven šole; kako naj bo učiteljica za to stroko naobrazena in kako naj se interesira za organizacijo kmečkih žena.

V novem šolskem zakonu se močno poudarja kmetijsko-gospodinjstva smer pouka. Učiteljica bo morala biti sama zadostno poučena v tej stroki. Vršili se bodo 6-tedenski tečajji, katere naj učiteljice marljivo posejajo. Inozemstvo nam v tej smeri prednjači. Težavno je delo učiteljice v deklinskih krožkih. Zahteva temeljite izobrazbe učiteljice.

Po državah inozemstva, zlasti v Nemčiji je organizacija kmečkih žena do podrobnosti izvedena. Pri nas ne znamo niti za prve počtetke. Deklinski krožki in kmetijsko-gospodinjstva bodo pravo torišče dela za podeželsko učiteljico. Le potom tega dela bo premosten prepad med deželo in mestom, le tako bo mogoče, da se žene, strnjene v enotno falango, uspešno bore za svoje pravice.

Izvenšolsko delo. Ta točka se ni obravnavala.

Slučajnosti. Zborovalci so soglasno sprejeli resolucijo učiteljskih društev, ki so zborovala v Ljubljani, glede osemletne šolske obveznosti.

V prihodnjem letu prevzame inicijativo za manifestacijsko zborovanje ormoško učiteljsko društvo.

Tov. predsednik Rosina izreka zborovalcem, referentom in debaterjem vsestransko zahvalo in zaključni zborovanje.

+ UČIT. DRUŠTVO ZA ŠMARSKO-ROGAŠKI OKRAJ je zborovalo dne 16. maja 1928 v Rogoški Slatini.

Statistika. Število učiteljskega v obeh okrajih je 95. Število članstva 92. Na novo je pristopilo 6 članov. Število udeležencev 61, torej 64%.

Situacijsko poročilo. Predsednik tovariš Glinšek otvori zborovanje in pozdravi odposlanca Pov. UJU tov. tajnika Josipa Kobača. Prečita došle dopise. Odobri se predlog Pevskega zbora UJU ter obvestilo o letošnji pokrajinski skupščini v Celju.

Tajnik pov. UJU tov. Kobal pozdravi v imenu poverjenstva sporazum med učiteljskim našega okraja ter poda poročilo o delovanju pov. UJU ter o uspehih in stremeljih naše stanovske organizacije. Obravnava sledeča vprašanja: 1. Stanarina in kurivo. 2. Stanovarska zaščita. 3. Celibat učiteljev. 4. Izplačilo zaostankov. 5. Stanje organizacije. 6. Pristop meščanskošolskega učiteljskega k UJU. 7. Reforma delovanja učiteljskih društev. 8. Organizacijski tisk. 9. Finančno stanje UJU. 10. Plačanje članarine. 11. Učiteljska tiskarna. 12. Učiteljska doma. 13. Učit. samopomoč. 14. Fuzija šolske Maticice s Ped. centralo. 15. Oblastne ali okrajne učiteljske knjižnice. 16. Kaj se godi? 17. Izprememba pravil UJU. 18. Anketa za šolski zakon. 19. Resolucija za 8-letno šolsko obveznost. 20. Samoizobrazba. 21. Reforma šole ter vtisi o mednarodnem učit. kongresu v Berlinu. 22. Gospodinjstva šole. 23. Izvenšolsko delo. 24. Šolski upravni odsek. 25. Mladinska Matica.

Predsednik tov. Glinšek izreče poverjenstvu popolno zadovoljstvo in zaupanje našega društva, posebno pa soglasnost društva z resolucijo glede 8-letne šolske obveznosti. Odbornik tov. Verk poda resolucijo v zadevi zadnjih dogodkov, ki je bila soglasno sprejeta.

Volitev delegatov za pokrajinsko skupščino v Celju in državno skupščino. Izvoljeni so bili: Bolle Franc, šolski upravitelj v Poničju in Miloš Verk, šolski upravitelj pri Sv. Križu tik Rog. Slatine; namestnika: Josipina Ahtik, učiteljica v Rog. Slatini in Anton Stefanciosa, šolski upravitelj v Donački gori.

Sledilo je še blagajnikovo poročilo ter predavanje tov. Verka: »Naš stan in njegov ugled«. Debaterji: Bolle, Kobal in Verk.

Šolska reforma. Predavanje o Lavtarjevih računih se je prelozilo na prihodnje zborovanje.

Samoizobrazba. Vršila se je diskusija o potrebnosti študija liberalizma. Debaterji Verk in Bolle.

Izvenšolsko delo. Imenuje se kot poročevalca tov. Jos. Rakovšček, ki pozove članstvo, naj mu potom šol. upraviteljstva pošlje poročilo tudi v negativnem smislu.

Slučajnosti. Ker radi pomanjkanja časa ni bil izčrpan dnevni red, se sklene oddržati še 6. zborovanje kot izredno, in sicer 9. junija 1928 v Rogoški Slatini.

Razpravljalo se bo med drugim o problemu ustanovitve oblastne knjižnice.

+ CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 10. junija t. l. v Celju.

Situacijsko poročilo. Učiteljskega v okraju 165, članstva 160, udeležencev 69. Udeležba — zlasti iz Celja — bi kljub nedelji bila lahko boljša.

Po utemeljevanju tov. Volavskega in obširni debati je bila — deloma proti 1 glasu — sprejeta resolucija, objavljena posebe.

Premotril se je proračun poverjenstva za l. 1928./29., priporočala se je štednja v nekaterih postavkah. Del prihrankov v proračunu naj bi tvoril stanovsko-obrambni fond. Kisslingerjev predlog o novem načinu volitev v društvene odbore in v vodstvo poverjenstva je bil sprejet. Na podlagi književnega programa za bodoče leto je članstvo sprejelo sklep o obveznem pristopu k Slov. šolski Matici.

Delegatom za pokrajinsko skupščino so bili izvoljeni poleg tov. predsednika Gosaka tov. Volavšek (Jankovič), Zupančičeva (Zagarjeva), Sivka (Brinar), Roš (Hajnšek).

Samoizobrazba. Deluje vseh 7 krožkov. Sestankov je bilo 2—8, udeležba na njih 50%.

Reforma šole. O novih Lavtar-Cernejevih računih je razpravljaval tov. predsednik Gosak. Povdarjal je njene nove dobre strani. Po živahni debati je članstvo stavilo nekatere tozadevne predloge.

Tečajev za kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo se udeleži tudi nekaj tovarišev in tovarišic v okraju.

Slučajnosti. Članstvo je odobrilo vrsto predlogov tov. Volavskega in Roša za pokrajinsko skupščino, dalo delegatom nekatera navodila.

Mladinska Matica šteje v okraju 368 naročnikov = 7% šolske mladine.

+ SLOVENJEBISTRISKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 2. junija t. l. v Studenicah. Od 56 članov je bilo navzočih 54.

1. Situacijsko poročilo. Z radostjo pozdravi predsednik skoraj polnoštevilno zbrano članstvo, kar znači, da se tovariši zavajajo pomena naše organizacije. Posebno se pozdravi g. nadzornika Koropca in nadzornika Černeja ter novo pristopivši članici Levčarjevo in Urbančičevo ter čestita tovarišicam, koje so napravile usposobljenostni izpit. Nato poda poročilo o seji širjega sveta v Mariboru in o »Učiteljskem domu«. Članstvo se izreče, da ostanejo okrajne učiteljske knjižnice v okraju kot dosedaj. Društvo odobrava »rno desko« ter se izreče solidarno s tov. poverjenikom in urednikom. Vsaka krivica mora biti obelodanjena. Organizacija ne napada oseb, ampak brani le princip.

II. Samoizobrazba. Vsi krožki v okraju delujejo.

III. Šolska reforma. G. nadzornik Černej predava o Lavtarjevi računici. Predavanje je bilo prav zanimivo in zelo nazorno podano. Društvo v okraju sklene obvezno upeljavo Lavtarjevih računice.

IV. Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. Za pokrajinsko skupščino se izvolita tov. Miloš Tajnik in tovarišica Gorjup Mara; namestnika tov. Strigl in Zinka Leben. Za državno skupščino tov. Živko Lojze, namestnik Živko Janko. Volitev knjiž. odbora: Tov. Feigl Otilija, Tajnik Miloš, Leben Zinka.

V. Izvenšolsko delo. O izvenšolskem delu poda utemeljeno poročilo tov. Logar Franja.

VI. Slučajnosti. Tov. blagajnik poda članstvu razna navodila in pojasnila glede članarine.

Sprejete resolucije so bile že objavljene v »Tovarišu« štev. 47.

+ LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo 6. redno zborovanje dne 25. junija t. l.

1. Statistika: Zborovanja se je udeležilo od 212 članov 56.

2. Situacijsko poročilo je podal predsednik Mlekuž. Poročal je o načrtu šolskega zakona ter o likvidaciji nekaterih društev »Edinstva«. Glede disciplinske preiskave proti poverjeniku Skulju in uredniku Dimniku je pojasnil po izjavi pravnikov zakonito pot za uvedbo disciplinskega postopka, ker je s sedanjo preiskavo kršena svoboda tiska. — Sprejeta je bila posebna resolucija, ki izraža zaupnico obema tovarišema (objavljena na posebnem mestu v »Učiteljskem Tovarišu«).

3. O gospodarskih zadevah organizacije je poročal tov. Hreščak, ki je pojasnil načrt o »Učit. založbi«, ki naj bi bila posebna gospodarska ustanova vsega učiteljskega ter nekako matica za vse naše gospodarske panoge. — Nato se je vršila debata o proračunu poverjenstva. Sprejet je bil predlog glede reforme »Zvončka« in ustanovitve organi-

KRZNA

Bela krzna nimajo za okras sobe nobene vrednosti, če zares niso čisto bele barve.

Taka krzna čistite lahko zmečaj z »RADIOM« brez velikega truda.

Napravite raztopino »RADIOM« v mrzli vodi in krtačite s to aztopino krznor v ravnih potezah.

Nato morate s čisto vodo dobro izprati, da izgine »RADIOM« in nesnaga.

Potem posušite krznor v blagi toplini, a nato ga okrtajte, pa bo kot novo in belo kot sneg.

Proračun za upravno leto 1928./29.

	Prebitek		Primanjkljaj
	Din	Din	
1. Učiteljski Tovariš.			
Izdatki:			
52 štev. à 4 strani v 3300 izv. tisk	139.400		
poština	8.000		
dopisniki zunanjih listov	1.500		
uredništvo	9.600		
korektor, poročevalac in knjižničar	6.000		
uprava	12.400		
davki, pristojbine in opomini	3.100		
skupaj	180.000		
Kritja:			
2800 org. članov à Din 50—	140.000		
250 naročnikov à Din 60—	15.000		
inserati	38.000		
skupaj	193.000	13.000	
2. Popotnik.			
Izdatki:			
10 štev. à 3400 izv., 2 tiskovni poli	63.500		
poština	1.000		
sotrudniki	4.000		
uredništvo	5.000		
uprava	4.000		
davki, pristojbine in opomini	900		
skupaj	79.000		
Kritja:			
2800 org. članov à Din 30—	84.000		
500 naročnikov à Din 50—	25.000		
skupaj	109.000	30.000	
3. Zvonček.			
Izdatki:			
10 štev. v 3000 izvodih, 1½ tiskovne pole	48.600		
poština	1.200		
sotrudniki	5.000		
uredništvo	5.000		
uprava	4.000		
kliseji	8.000		
davek, koleki, opomini	1.200		
razni stroški uprave	2.000		
skupaj	75.000		
Kritja:			
2850 naročnikov à Din 30—	85.500	10.500	
4. Učiteljski naraščaj.	12.000		
Kritja:			
2400 org. članov à Din 5—	12.000		
5. Samoizobraževalna akcija učiteljskega.	12.000		
Izdatki:			
2400 org. članov à Din 5—	12.000		
6. Potnine:			
5 sej ožjega sveta	7.000		
3 seje poverjenikov	5.000		
1 seja glavnega odbora	5.000		
pokrajinska skupščina	8.000		
glavna skupščina	11.000		
potnine poverjenstva	5.000		
skupaj	41.000		41.000
7. Honorarji:			
honorar poverjeniku	4.000		
honorar tajniku	9.600		
honorar blagajniku	9.600		
referent obeh šolsko upravnih odsekov v Ljubljani in Mariboru	3.600		
skupaj	26.800		26.800
8. Razni stroški:			
poštne vrednote, koleki, obča poština	8.000		
telefon, kurjava, razsvetljava, čiščenje	4.000		
odpis deleža »Tuša« in drugi nepredvid. stroški	4.000		
članarina centrali Beograd	27.000		
skupaj	43.000		43.000
Kritja ad 6, 7, 8:			
2800 članov à Din 20—	56.000	56.000	
		109.600	110.800
		1.300	
9. Prispevki:			
za zvezo drž. nameščencev	Din 12—		
za pevski zbor	Din 10—		
skupaj	Din 22—		
		110.800	110.800

začnega obrambnega sklada; oba predloga se predložita delegacijski skupščini v Celju.

4. Samoizobrazba: Tov. Hreščak poda kratek pregled o krožkih in graja slabo udeležbo.

Zamena službenega mesta.
Iz zdravstvenih ozirov bi zamenjal službeno mesto v neposredni bližini Ljubljane s tovarišem v Mariboru ali v Savinjski dolini. Na upravo lista pod značko zdravje.